Tècniques d'expressió graficoplàstica

Coneixement tècnic (taules i definicions)

Solucions · 5 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1

[3 punts]

1.1

[1 punt: 0,25 punts per cada fila correcta. Per les respostes incorrectes, no hi haurà cap descompte. Si completen les cinc files, només es valoraran les quatre primeres.]

Tècnica	Aglutinant	Diluent
Tremp de goma	Goma aràbiga	Aigua
Tremp polímer	Resina sintètica: làtex	Aigua
Pintura a l'oli	Oli de llinosa	Aiguarràs
Encàustica	Cera d'abelles	Aiguarràs
Tremp d'ou	Rovell d'ou	Aigua

1.2

[1 punt]

a) Terra natural, òxids de ferro i carbó vegetal, barrejats amb greix animal, resina, cola de peix (s'extreu de la bufeta natatòria d'alguns peixos com l'esturió o el bacallà) o sang.

b) Pintura a l'oli (amb empastos).

c) Pintura a l'oli.

d) Fresc, tremp sobre fusta (tremp d'ou, de cola o de caseïna).

1.3

[1 punt]

Delhy Tejero (1904-1968). *Les bruixes amb Delhy Tejero*, 1929.

Tècnica:

És una obra elaborada amb tinta, guaix i llapis sobre cartolina. S'accepten respostes similars ben argumentades, atès el tipus de resultat gràfic que ofereix aquesta tècnica.

Justificació:

S'utilitza la tinta, amb pintura al guaix blanca, juntament amb el llapis de grafit sobre una base grisa. Aquests materials donen textures diverses. El guaix dona matisos clars i lluminosos, el grafit i la tinta negra estructuren i contrasten les figures, així com les ombres projectades. La monocromia resultant ens ofereix diversos plans de profunditat.

Édouard Manet, (1832-1883) *Berthe Morisot amb un ram de violetes*, 1872.

Tècnica:

És una obra elaborada amb pintura a l'oli.

Justificació:

Pintura a l'oli sobre tela aplicada amb pinzells fent diverses capes i deixant veure les pinzellades, així com alguns efectes lumínics subtils i zones de taca plana. La tela es prepara sovint amb una base de pigment blanc, on es traça el dibuix de base per a aplicar les capes de pintura a l'oli, que ofereix la possibilitat de treballar en humit i anar sobreposant. La tècnica també proporciona uns colors vius i un negre intens.

2. PAU 2026 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

Exercici 1

(3 punts)

1·1.

[1 punt: 0,25 punts per cada fila correcta. Per les respostes incorrectes no hi haurà cap descompte. Si completeu les cinc files, només es valoraran les quatre primeres.]

Tècnica	Aglutinant	Diluent
Tremp d'ou	Rovell d'ou	Aigua
Encàustica	Cera d'abelles	Aiguarràs
Tremp polímer	Làtex	Aigua
Pintura a l'oli	Oli de llinosa	Aiguarràs
Aquarel·la	Goma aràbiga	Aigua

Observacions:

- Es valorarà amb 0,25 punts cada resposta encertada fins a completar 1 punt.
- En el cas que hagin contestat les cinc opcions, es valoraran les quatre primeres.
- Els conceptes erronis no descompten puntuació.

1·2

[1 punt]

Observacions per al corrector: tindrem en compte si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant respecte al període històric indicat i es comptarà la resposta com a correcta.

a) terra natural, òxids de ferro i carbó vegetal, barrejats amb greix animal, resina, cola de peix o sang.

b) tremp sobre fusta (tremp d'ou, de cola o de caseïna).

c) pintura a l'oli sobre taula o tela.

1.3

[1 punt]

Observacions per al corrector: tindrem en compte si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant respecte al text exposat i es comptarà la resposta com a correcta.

1.3.1 Pintura "alla prima" significa pintar de forma espontània directament sobre les capes prèvies humides sense esperar el seu assecatge. Pintura directa sense esbós previ.

1.3.2 Es tracta d'una harmonia de contrast o de tons complementaris. La seva característica principal és que ofereix un màxim contrast i el realçament mutu dels dos tons implicats. En el cercle cromàtic es troben en posició diametralment oposada. Concretament el taronja s'obté de la barreja entre groc i vermell o magenta, i en el cas del blau pot tractar-se del blau cian primari o dels seus corresponents tons anàlegs.

3. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1

Exercici 1.

[3 punts].

1.1.

[1 punt]:

TÈCNICA	AGLUTINANT	DILUENT
Tremp d'ou	Ou	Aigua
Encàustica	Cera d'abelles	Essència de trementina
Tremp polímer	Resina sintètica polimeritzada: vinílic (làtex) o acrílic	Aigua
Pintura a l'oli	Oli de llinosa	Aiguarràs
Tremp de goma	Goma aràbiga	Aigua

Observacions:

- Es valorarà amb 0,25 punts cada resposta (línia) encertada fins a completar 1 punt.
- En el cas que hagin contestat les cinc opcions, es valoraran les quatre primeres.
- Els conceptes erronis no descompten puntuació.

1·2.

[1 punt]:

Observacions per al corrector: tindrem en compte si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant en respecte el període històric indicat, es comptarà la resposta com a correcta.

a) Pintures rupestres (Paleolític, fins fa 12.000 anys): Tècnica: terra natural, òxids de ferro i carbó vegetal barrejats amb greix animal, resina, cola de peix (s'extreu de la bufeta natatòria d'alguns peixos com l'esturió o el bacallà) o sang.

b) Pintura gòtica sobre fusta (segle XIII): Tècnica: tremp d'ou.

c) Pintura barroca (segles XVII i XVIII): Tècnica: pintura a l'oli (amb veladures)

d) Pintura impressionista (finals del segle XIX - principis del segle XX): Tècnica: pintura a l'oli (allà prima).

1·3.

[1 punt]:

Observacions per al corrector: Donat que sovint les impressions en paper poden no ser molt explícites, tindrem en compte si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant respecte la imatge mostrada, es comptarà la resposta com a correcta.

El matrimoni Arnolfini

Pintura a l'oli. Els germans van Eyck van popularitzar aquesta tècnica per les qualitats que oferia de representar les textures i els detalls de forma molt realista, quasi miraculosa.

La gran onada de Kanagawa

Xilografia. L'estampa japonesa es fa amb matrius de fusta que es buiden amb gúbies. És una tècnica de gravat al relleu. Es necessita una fusta per cada color a estampar. S'entinta la part en relleu i s'estampa sobre paper, fent un registre per assegurar que el color següent quedi imprès degudament sobre l'anterior.

L'estampa japonesa es va començar a col·leccionar pels artistes impressionistes i postimpressionistes com Monet, Van Gogh o Toulouse Lautrec i va exercir una gran influència sobre l'art europeu.

4. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1

Exercici 1.

(3 punts)

1.1.

[1 punt]

L'estudiant ha de completar el requadre amb la informació adequada respecte dels components de les tècniques artístiques a què es refereixen els materials indicats.

MATRIU	TÈCNICA	EINES
Metall (coure, zenc, llautó, alumini, ferro)	Calcografia	Burí, punta d'acer
Linòleum	Linografia	Gúbia, també ganiveta
Pantalla	Serigrafia	Rasqueta
Fusta	Xilografia	Gúbia, burí
Pedra	Litografia	Tinta, llapis litogràfic

Observacions:

- S'ha de puntuar amb 0,25 punts cada resposta encertada fins a arribar a 1 punt.
- En cas que hagin contestat les cinc opcions, s'han d'avaluar les quatre primeres.
- No es descompta puntuació si hi ha conceptes erronis.

1.2.

[1 punt]:

Observacions per al corrector: cal tenir en compte si l'estudiant dona una resposta lògica o coherent i que pugui ser versemblant en relació amb el període històric indicat; en aquest cas, es considera que la resposta és correcta.

a) Retrats grecoromans del Faium (s. I-II): encàustica.

b) Pintura realista (mitjan s. XIX): oli.

c) Art experimental de les primeres avantguardes (primera meitat del s. XX): *collage*, *grattage*, *frottage*, fotomuntatge.

d) Cartellisme de finals del s. XIX: litografia.

1.3.

[1 punt]:

Observacions per al corrector: cal tenir en compte si l'estudiant dona una resposta lògica o coherent i que pugui ser versemblant en relació amb el text exposat; en aquest cas, es considera que la resposta és correcta.

1.3.1.

Pintura mural al fresc

1.3.2.

El fet d'estar fetes sobre una paret o un mur pot provocar:

- Esquerdes estructurals que es reflecteixin a la pintura.
- Pèrdues de capes pictòriques.
- Filtracions d'aigua i humitat, canvis de temperatura.
- Pèrdua de pigments i, per tant, del cromatisme inicial.

El fet d'estar en edificis mal conservats o abandonats pot haver provocat la pèrdua de fragments i la necessitat de traslladar-los a ambients més estables amb tècniques com l'*strappo*, amb la problemàtica consegüent que explica el text.

5. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

Exercici 1

(3 punts)

1·1

[1 punt: 0,25 punts per cada fila correcta. Per les respostes incorrectes no hi haurà cap descompte. Si completeu les cinc files, només es valoraran les quatre primeres.]

Tècnica	Aglutinant	Diluent
Tremp d'ou	Rovell d'ou	Aigua
Pintura a l'oli	Oli de llinosa	Aiguarràs
Tremp de goma	Goma aràbiga	Aigua
Tremp de caseïna	Caseïna	Aigua
Aquarel·la	Goma aràbiga	Aigua

Observacions:

- Es valorarà amb 0,25 punts cada resposta encertada fins a completar 1 punt.
- En el cas que hagin contestat les cinc opcions, es valoraran les quatre primeres.
- Els conceptes erronis no descompten puntuació.

1·2

[1 punt]

Observacions per al corrector: tindrem en compte que si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant respecte al període històric indicat, es comptarà la resposta com a correcta.

a) Tremp d'ou.

b) Pintura al fresc, tremp d'ou o de goma.

c) Pintura a l'oli sobre taula o tela.

d) Pintura al fresc, al tremp, a l'oli i també encàustica.

1·3

[1 punt]

Observacions per al corrector: atès que sovint les impressions en paper poden no ser molt explícites, tindrem en compte que si l'alumne respon quelcom lògic o coherent que pugui ser versemblant respecte a la imatge mostrada, es comptarà la resposta com a correcta.

Mary Cassatt. *Al teatre (Lídia recolzada en els seus braços, en una llotja),* 1879.

Tècnica:

Pastel.

Justificació:

L'obra està realitzada amb la tècnica del pastel que permet un treball amb el traç i una gran intensitat de color, així com afavorir la barreja de tons sobre el mateix suport, que pot ser paper no satinat.

Jacques Villeglé, *Carrer Lhomound*, 1962.

Tècnica:

És una obra realitzada amb la tècnica del *décollage*.

Justificació:

Aquesta tècnica utilitza normalment residus del carrer, del món de la comunicació de masses, que treballa arrencant-los i estripant-los.